

VANDAS
PLAN FÖR IDROTTS-
ANLÄGGNINGAR
2026-2035

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
PLANERINGSARBETETS FRAMSKRIDAND	4
UTGÅNGSPUNKTER FÖR PLANERINGEN	5
Klassificering av idrottsförhållanden och ansvar	6
Styrande dokument och nyckeltal	8
Mot mer tillgängliga idrottsförhållanden	11
NULÄGET FÖR MOTIONS- OCH IDROTTSFÖRHÅLLANDENA	14
Vandas motions- och idrottsförhållanden i ljuset av siffror	14
Resultat av invånarenkäterna	16
Bedömning av nuläget i form av SWOT-granskning	18
Personal	18
Idrottsföreningar	21
Sammanfattning av nuläget	23
MÅL OCH ÅTGÄRDER 2026–2035	24
Simhallar	25
Idrottsparker	26
Lokaler för inomhusidrott	27
Utomhusplaner	29
Förhållanden för självständig idrott	30
Stödjande åtgärder	32
KÄLLOR	33
BILAGOR	34
Planeringsperiodens projekt storområdesvis	

INLEDNING

Idrottsanläggningar och idrottsmiljöer har en central roll när det gäller att möjliggöra idrott, motion och sport för kommuninvånarna. Fysisk aktivitet sker i många olika miljöer och aktiviteten är inte begränsad till hallar, salar eller spelplaner. Det omfattande nätverket av förhållanden består vid sidan av de egentliga idrottsanläggningarna av till exempel gång- och cykelleder, skol- och daghemsgårdar, parker, naturmiljöer och vattendrag.

Vandas plan för idrottsanläggningar 2026–2035 styr utvecklingen av stadens idrottsförhållanden under de följande tio åren. Målet är att nätverket av idrottsanläggningar på ett mångsidigt och högklassigt sätt ska svara på den växande stadens behov samt stödja Vandabornas rörelse och aktiva vardag samt motion och tävlingsidrott.

Den nya planen för idrottsanläggningar bygger på den tidigare planen för åren 2009–2025 och de versioner av planen som uppdaterats för varje fullmäktigeperiod. Planen fastställer riktlinjer för planering, byggande, underhåll och utveckling av idrottsmiljöer samt fastställer utvecklingsobjekten för de nuvarande idrottsanläggningarna och byggbehoven för nya idrottsanläggningar. Planen fungerar som ett strategiskt verktyg för serviceområdet för motion och idrott och styr resursallokeringen och beslutsfattandet.

Befolkningsökningen i Vanda skapar både tryck och möjligheter att utveckla idrottsförhållandena. Stadens invånarantal överskred för första gången

250 000 invånare år 2024 – betydligt snabbare än tidigare i den föregående planen för idrottsanläggningar (2009–2025). Befolkningsökningen fortsätter och enligt befolkningsscenarioet kommer Vanda att ha upp till 280 000 invånare fram till 2030. Inom den närmaste framtiden sker den största tillväxten i Kivistö, Myrbacka, Aviapolis och Dickursby storområden. (Befolkningsscenarioer 2050.) Redan nu när man granskar antalet idrottsanläggningar i förhållande till folkmängden ligger Vanda på efterkälken på nationell nivå, i synnerhet när det gäller isidrottsförhållanden och möjligheterna till vattenmotion. I och med befolkningsökningen ökar behovet av mångsidiga och tillgängliga idrottsanläggningar ytterligare.

Planen för idrottsanläggningar är på strategisk nivå kopplad till många av Vanda stads strategidokument, som styr målinriktningen och definierar de viktigaste prioriteringarna för utvecklingen. Planen för idrottsanläggningar stöder Vandas stadsstrategi 2026–2029, i vilken man betonar invånarnas aktiva vardag, barns och ungas mångsidiga hobbymöjligheter samt utvecklingen av attraktiva upplevelse- och evenemangsmiljöer. Utöver stadsstrategin bygger planen på Vandas rörlighetsprogram och Vandas idrottspolitiska riktlinjer, som stakar ut arbetet med att utveckla rörlighetsmiljöerna.

På nationell nivå styrs byggandet av idrottsanläggningar av dokumentet Riktningen för byggande av idrottsanläggningar (2023), i vilket bland annat riktlinjerna och kriterierna för statsunderstöd för byggande av idrottsanläggningar fastställs. De ekonomiska ramvillkoren för byggande av idrottsanläggningar

utgör en viktig del av planeringsarbetet. Statsunderstöden har en betydande roll i byggandet av idrottsanläggningar och starten av många investeringar är beroende av statens finansieringsbeslut. Eventuella nedskärningar i understödet har en betydande inverkan på främjandet av arbetet med idrottsförhållanden då kommunernas eget ansvar ökar.

Målen och åtgärderna i planen fungerar som riktlinjer för utvecklingen av arbetet med förhållandena under åren 2026–2035. Projekten granskas enligt typ av idrottsanläggning ur perspektivet för såväl de egentliga idrottsanläggningarna som förhållandena för självständig motion. Tidsintervallet för planeringsperioden gör det möjligt att uppdatera planen enligt de behov och förhållanden som förändras för varje fullmäktigeperiod samt i samband med utarbetandet av en ny service-nätsplan.

PLANERINGSARBETETS FRAMSKRIDANDE

1. ORIENTERING OCH ORGANISATION

Planen för idrottsanläggningar utarbetades som en process i flera faser mellan hösten 2024 och hösten 2025. I början av arbetet sammanställdes ett omfattande bakgrundsmaterial från nationella och lokala källor och man planerade att engagera olika intressentgrupper. Målet var att strukturera befintlig information om förhållandena, såsom resultaten av tidigare års invånarenkäter och utredningar, samt att utnyttja information och åsikter som samlats in från olika målgrupper för att utveckla förhållandena.

Centrala källor var till exempel Enkät om invånarens motions- och hälsovanor (2023), Vanda invånarbarometer 2024, Idrottsrådet för äldre (2022 och 2024) och resultat av Påverkardagarna 2025, där man hörde barns och ungas syn på olika teman.

2. SKAPA LÄGESBILD

Planarbetet baserade sig på en analys av nuläget i fråga om idrottsförhållandena. Målet var att identifiera de styrkor som hänför sig till nuläget samt problem, brister och utvecklingsbehov i nätverket av förhållanden. Lägesbilden skapades i samarbete med intressentgrupperna och man samlade in både information som baserar sig på användarupplevelser och tekniskt material (bl.a. förhållandenas skick, livscykel, reparationsbehov och utvecklingsutsikter).

I arbetet deltog i stor utsträckning olika yrkesgrupper inom serviceområdet för motion och idrott, såsom enheterna för användning och underhåll av idrottsanläggningar samt kundservice och planering. Dessutom deltog representanter för fastighetsägarna och byggherrarna (lokalförvaltning och VTK Kiinteistö Oy) samt serviceområdet gator och parker. De olika grenarnas behov och synpunkter lyftes fram av lokala sällskap och föreningar.

3. FASTSTÄLLANDE AV MÅL OCH ÅTGÄRDER

Utifrån det insamlade materialet och delaktiggörandet av intressentgrupperna fastställdes planens huvudmål och åtgärder för den följande tioårsperioden enligt olika typer av idrottsanläggningar. Vid utarbetandet av framtidsbilden beaktades allmänt identifierade styrkor och möjligheter samt svagheter och hot i nätverket av förhållanden. De huvudsakliga riktlinjerna och utvecklingsåtgärderna tog form kring sammanhängande teman som stammade från flera olika källor.

4. SAMMANSTÄLLNING AV PLANDOKUMENTET

Planeringsstyrgruppen (Veli-Matti Kallistahti, Anu Jokela och Jari Lärkä) ansvarade för sammanställningen av dokumentet och Anni Romo och Anni Polari ansvarade för samordningen av arbetet. Utlåtanden om utkastet till dokument begärdes av den politiska styrgruppen för rörlighetsprogrammet samt stadens olika verksamhetsområden (stadskultur och välfärd, stadsmiljö, fostran och undervisning).

UTGÅNGSPUNKTER FÖR PLANERINGEN

Till fysisk aktivitet hör flera former av motion och motionsutövning – allt från vardags- och nytto-motion till hobby-, tävlings- och toppidrott. De flesta av dessa utövas helt eller delvis under förhållanden som städerna upprätthåller, bygger och planerar.

Utvidgningen av motionsbegreppet har samtidigt breddat fältet för rörelseförhållanden. Idag täcker de nästan alla miljöer där stadsborna är fysiskt aktiva. Till följd av detta fördelas ansvaret för att utveckla förhållandena för rörelse på allt fler förvaltningsområden. Pyykkönen (2019) säger ”Ju mer det handlar om friluftsliv, självständig motion och i synnerhet

motion i vardagen, desto mindre betydelse har sektorförvaltningen för idrott och desto mer inom andra förvaltningsområden.”

Utgångspunkterna för att utvidga begreppet motion finns i den senaste idrottslagen (2015). ”Främjandet av motion omfattar fysisk aktivitet i vardagen, vilket gör det till en fråga för alla förvaltningsområden. Om man vill öka den fysiska aktiviteten som en del av vardagen, såsom dagvårds-, skol- eller arbetsdagar och resor, behövs social- och hälsovårds-, undervisnings-, miljö- och trafikpolitik.” (UKM 2017.)

**Organiserad
motion och idrott**

**FÖRHÅLLANDEN FÖR
MOTION OCH RÖRLIGHET**

**Självständig
motion och friluftsliv**

**UNDERVISNINGS- OCH
KULTURMINISTERIET /
MOTION**

**ÖVRIGA
FÖRVALTNINGSOMRÅDEN**

Bild 2. Förvaltningsområdenas betydelse för skapandet av förhållanden för motion och rörlighet. (Tillämpat Pyykkönen 2019, 27).

Klassificering av idrottsförhållanden och ansvar

Idrottsförhållandena bildar en omfattande helhet som sträcker sig från självständiga motionsmiljöer i vardagen till tävlings- och toppidrottens förhål-

landen. Pyramiden för idrottsförhållanden som visas i bild 3 illustrerar denna helhet. Grunden för idrottsförhållandena utgörs av rörelsemiljöer med låg tröskel och platser, såsom gång- och cykelvägar, naturmiljöer och näridrottsanläggningar som möjliggör självständig motion. Till den andra gruppen hör turbaseerade grenidrottsanläggningar,

bland annat idrottshallar och allaktivitetshallar, specialidrottsanläggningar och friidrottsplaner, som skapar förutsättningar för motion och idrott. Den tredje förhållandegruppen består av evenemangsförhållandena inom racing och elitidrott, till exempel stora arenor och tävlingshallar.

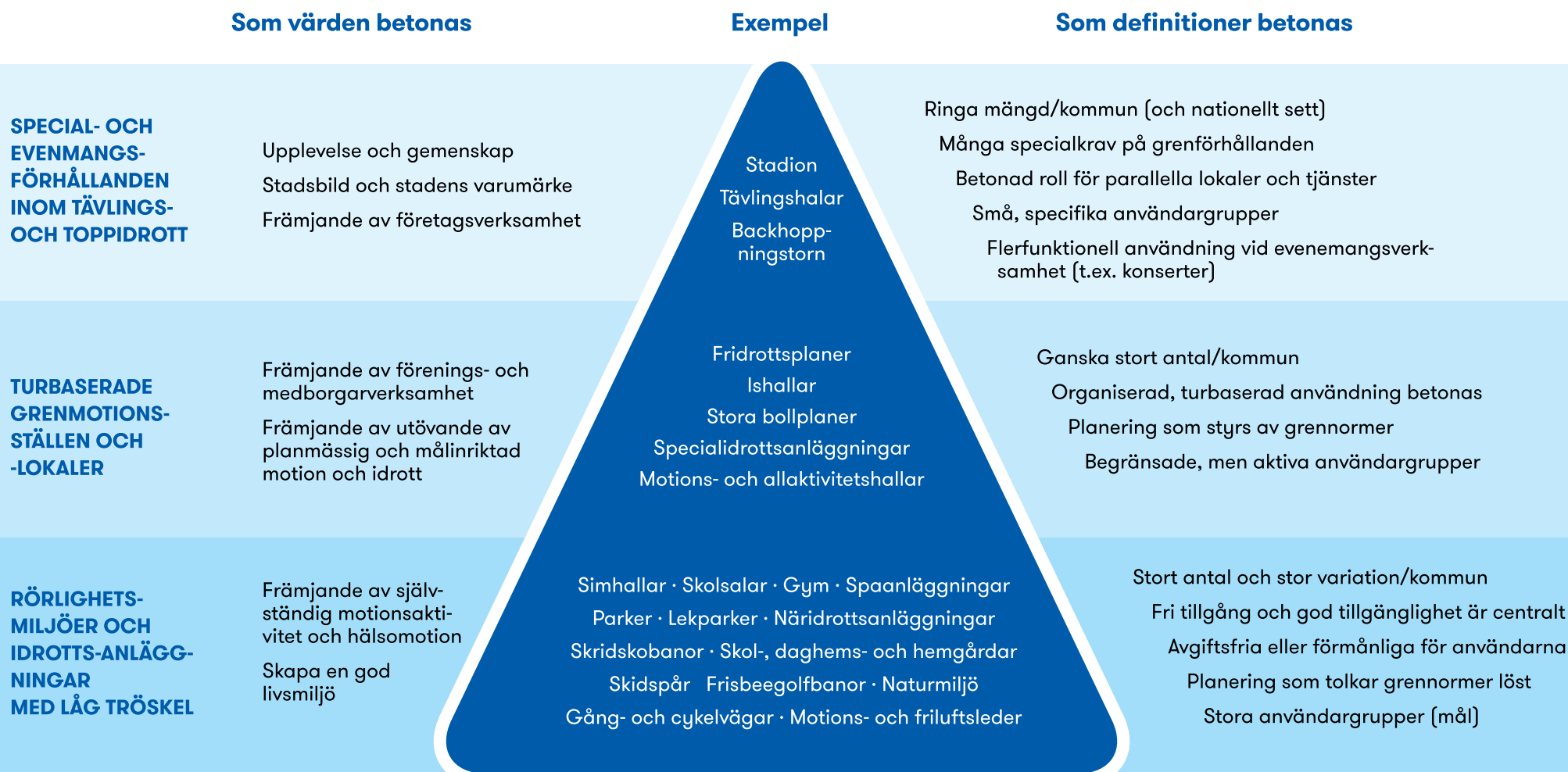

Bild 3. Granskningsramverk för motions- och idrottsförhållandena, tillämpad. (SmartSport 2020.)

Planeringen, utvecklingen, förvaltningen och underhållet av idrottsförhållandena i Vanda stad grundar sig på samarbete mellan olika verksamhetsområden och serviceområden. I bild 4 beskrivs organiseringen av arbetet med idrottsförhållandena i Vanda, inklusive de centrala aktörerna och deras huvudsvarsområden.

Enligt förvaltningsstadgan ansvarar serviceområdet för idrott för skötseln och underhållet av idrottsanläggningarna. Dessutom ansvarar serviceområdet för idrott för att utveckla servicenätet, definiera behoven av att utveckla servicenätet och prioritera

utvecklingsprojekt. Serviceområdet Gator och parker inom stadsmiljöns verksamhetsområde ansvarar för planeringen och byggandet av utomhusidrottsplatser och lokalledningens serviceområde för inomhusidrottsanläggningar samt resursfördelningen för dessa. När ansvaret fördelas på flera aktörer behövs det även i fortsättningen god och öppen växelverkan mellan de väsentliga aktörerna samt systematiskt deltagande i alla skeden av planeringen.

Ju högre upp i toppen av pyramiden för idrottsförhållanden man kommer, desto starkare roll har serviceområdet för motion och idrott i utvecklingen och upprätthållandet av förhållandena. För utveck-

lingen av idrottsförhållandena med låg tröskel svarar i huvudsak stadsmiljöns verksamhetsområde i samarbete med serviceområdet för motion och idrott och andra serviceområden. Flera planer och program har utarbetats för att styra och utveckla de aktuella förhållandena för självständig motion och idrott, av vilka de viktigaste listas i följande kapitel. Denna plan tar inte ställning till förhållanden för vilka separata utvecklingsplaner eller utvecklingsprogram redan har utarbetats (t.ex. grönområden, friluftsleder, cykel-/gångförhållanden).

Stadsmiljön

Investeringsanslagen för utveckling av idrottsanläggningar har budgeterats för stadsmiljöns verksamhetsområde i fråga om objekt som bokförs i stadens balansräkning.

Gator och parker

- Planering och byggande av utomhusidrottsplatser
- Planering och byggande av cykel- och gångvägar

Fastigheter och lokaler

- Planering och byggande av inomhusidrottsanläggningar
- Planering och byggande av idrottslokaler och idrottsanläggningar i anslutning till skolor och daghem

Stadsstruktur och miljö

- Planläggning

Stadskultur och välfärd

Motions- och idrottstjänsterna

- Utveckling av servicenätet för motion och idrott i samarbete med andra verksamhetsområden
- Skötsel och underhåll av idrottsanläggningarna
- Idrottsanläggningarnas turfördelning

Fostran och lärande

Småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen, andra stadiet

- Utveckling av inomhus- och utomhusidrottsförhållandena i anslutning till skolor, läroanstalter och daghem i samarbete med serviceområdet för motion och idrott och lokalförvaltningen.

VTK Kiinteistö Oy

låter bygga och äger stadens skollokaler för andra stadiet samt idrottshallar (exklusive simhallar)

Bild 4. Organiseringen av motions- och idrottsförhållandearbetet i Vanda

Styrande dokument och nyckeltal

PROGRAM/PLAN

KORT BESKRIVNING

Vandas plan för servicenätet på stadsnivå 2022–2031 ▶

I **planen för servicenätet** behandlas de tjänster som staden tillhandahåller invånarna och det servicenät som dessa bildar. Som centrala projekt för stadskulturens servicenät har man lyft fram bland annat utvecklingen av idrottsparkerna i Elmo, Kivistö, Dickursby och Håkansböle.

Budgeten 2026 - Ekonomiplan 2026–2029 ▶

I servicenätet för motion och idrott utgörs de centrala delarna av utveckling av utomhus- och näridrottsplatser samt idrottshallar i anslutning till skolorna samt behov av ombyggnad av simhallar. Som centrala mål för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd har man i och med rörlighetsprogrammet definierat en ökning av stadsbornas fysiska aktivitet. År 2026 strävar man särskilt efter att förbättra barns och ungas fysiska funktionsförmåga. Centrala investeringsprojekt: En idrottshall i nordöstra Vanda blir färdig och byggandet av Elmo simhall pågår som bäst. Byggnadsfaserna för idrottshallarna i Mure och Bäckhagen inleds. Inom projektet för ombyggnad och utbyggnad av Myrbacka simhall utförs genomförandeplanering.

Rörlighetsprogrammet ▶

Rörlighetsprogrammet är ett åtgärdsprogram som omfattar alla verksamhetsområden och syftar till att främja fysisk aktivitet. Syftet är att främja fysisk aktivitet i alla åldersgrupper samt att identifiera och avlägsna eventuella hinder för rörelse. Programmet genomförs under åren 2024–2027. Uppföljning och utvärdering görs årligen och programmet uppdateras vid behov för varje fullmäktigeperiod.

Idrottspolitiska riktlinjer ▶

Vandas idrottspolitiska riktlinjerna 2030 styr målen och åtgärderna för serviceområdet för motion och idrott i syfte att främja Vandabornas fysiska aktivitet och välbefinnande. Ett av de sju visionsteman gäller kvaliteten och tillräckligheten i rörlighetsmiljöerna. Målet är att motions- och idrottsförhållandena kvalitativt ska motsvara användarnas behov och att det ska finnas tillräckligt med sådana i förhållande till invånarantalet.

Obs!

Dokumenterna kan öppnas genom att klicka på rubrikerna!

Utvecklingsbild av grönstrukturen ▶

— **Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA), det vill säga utvecklingsbilden** av grönstrukturen, styr utvecklingen av grönområdena, grönstrukturen och landskapet i Vanda. Med hjälp av VIVA kan man styra utvecklingen av grönområdesnätverket och grönstrukturen som helhet och söka goda lösningar för framtiden. VIVA styr detaljplaneringen, planeringen och underhållet av grönområden samt markförvärvet.

Servicenätplan för grönområden 2023–2032 ▶

— **Servicenätplanen för grönområdena 2023–2032** fastställer riktlinjerna för hur tjänsterna inom grönområdena i Vanda ska utvecklas under det kommande årtiondet. Grönområdenas tjänster är indelade i motions- och idrotts-, rekreations- och naturrekreationstjänster. **Motions- och idrottstjänster är** bland annat parkträningsplatser, frisbeegolfbanor och parkidrottsplaner. Till rekreationstjänsterna räknas till exempel hundgårdar, lekplatser och mattvättplatser. Naturrekreationstjänster är bland annat naturleder, friluftsleder och naturobservationsplatser.

Målplan för Vandas friluftsleder ▶

— **I målplanen** för friluftslederna har antecknats de **nuvarande och eftersträlvade friluftslederna**. I planen har **friluftsleder, friluftsstigar, spår och ridvägar presenterats** och man har tagit ställning till belysningen av lederna. I planen har man på en mer detaljerad nivå än generalplanen utrett ledernas eventuella lägen.

Vandas program för främjande av cykling ▶

— **Programmet drar upp riktlinjer för cykeltrafikens ställning** i Vandas trafik- och stadsplanering. I programmet har man samlat de centrala utvecklingsbehoven inom cykeltrafiken och åtgärder som fyller dessa behov och som förbättrar cykeltrafikens säkerhet och attraktionskraft

Vandas program för främjande av gång ▶

— **Vanda stads program** för främjande av gång fastställer en gemensam vilja och målnivå för utvecklingen av gångmiljöer i hela staden.

Dispositionsdokumenten storområdesvis

Dispositionsplanen för varje område granskar regionernas utveckling cirka 20 år framåt. Dispositionsplanerna är riktgivande för områdenas utveckling.

Kivistö ▶ Tikkurila ▶ Korso ▶ Myyrmäki ▶ Aviapolis ▶ Hakunila ▶ Koivukylä ▶

Tabell 1. Dokument som styr Vanda stads förhållandearbete.

STYRANDE NYCKELTAL

Målantalet för idrottsanläggningarna styrs av nyckeltal som fastställts av serviceområdet för motion och idrott, som beskriver antalet olika idrottsanläggningar i förhållande till invånarantalet. En del av nyckeltalen baserar sig på nationella målantal, som till exempel grenförbunden har rekommenderat med tanke på servicenätets täckning och tillgänglighet. Målantalen för kvartersplaner och utegym är ett nytt tillägg i denna plan.

IDROTTSPLATS	MÅLANTALET IDROTTSANLÄGGNINGAR PER INVÅNARE.
Simhall	50 invånare/m ² , vattenarea
Simhall	begynnande 25 000 invånare
Ishall	begynnande 25 000 invånare
Idrottshall	begynnande 25 000 invånare
Idrottspark	begynnande 50 000 invånare
Motionspark	begynnande 25 000 invånare
Friidrottsplan	begynnande 100 000 invånare
Kvartersplan	begynnande 10 000 invånare
Utegyms	begynnande 5 000 invånare

Mot mer tillgängliga idrottsförhållanden

Utvecklingen av idrottsförhållandena i Finland har länge styrts av en linje som fokuserar på utbudet av idrottsanläggningar, där idrottsförvaltningens centrala uppgift har varit att upprätthålla och bygga idrottsanläggningar. Denna modell har använts för att skapa förhållanden för idrottsföreningar, aktiva motionärer och personer som rör sig lite i vardagen. Modellen har förbättrat verksamhetsmöjligheterna för motionärer och föreningar, men dess effekter på befolkningsnivån har varit begränsade och delvis oklara.

En annan trend har varit servicelinjen för undanröjande av hinder, där man har strävat efter att förbättra olika befolkningsgruppers möjligheter att röra sig och använda idrottstjänster. Denna betoning har lett till bland annat en gradering av avgifterna och utveckling av serviceutbudet för personer med nedsatt rörlighet. För att undanröja hindren har man länge ökat och diversifierat utbudet av motions- och idrottsanläggningar och serviceutbudet, men för att öka den fysiska aktiviteten behövs det fortfarande nya verksamhetsmodeller som tar itu med hinder för rörligheten. En förståelse för orsakerna till att tjänsterna används eller inte används kan öppna upp en möjlighet att bedöma de nuvarande åtgärdernas effektivitet och identifiera nya åtgärder som främjar tjänsternas tillgänglighet. I strävan efter att idrottstjänsterna ska vara tillgängliga på lika villkor har det konstaterats att det är motiverat och lovande att utveckla åtgärder som syftar till att undanröja hinder. (Muukkonen et al. 2022, 30–31.)

I följande underkapitel lyfter man fram dimensioner och stadsplaneringsaspekter som bör beaktas vid planering och utveckling av såväl idrottsförhållandena som tjänsterna (bild 5).

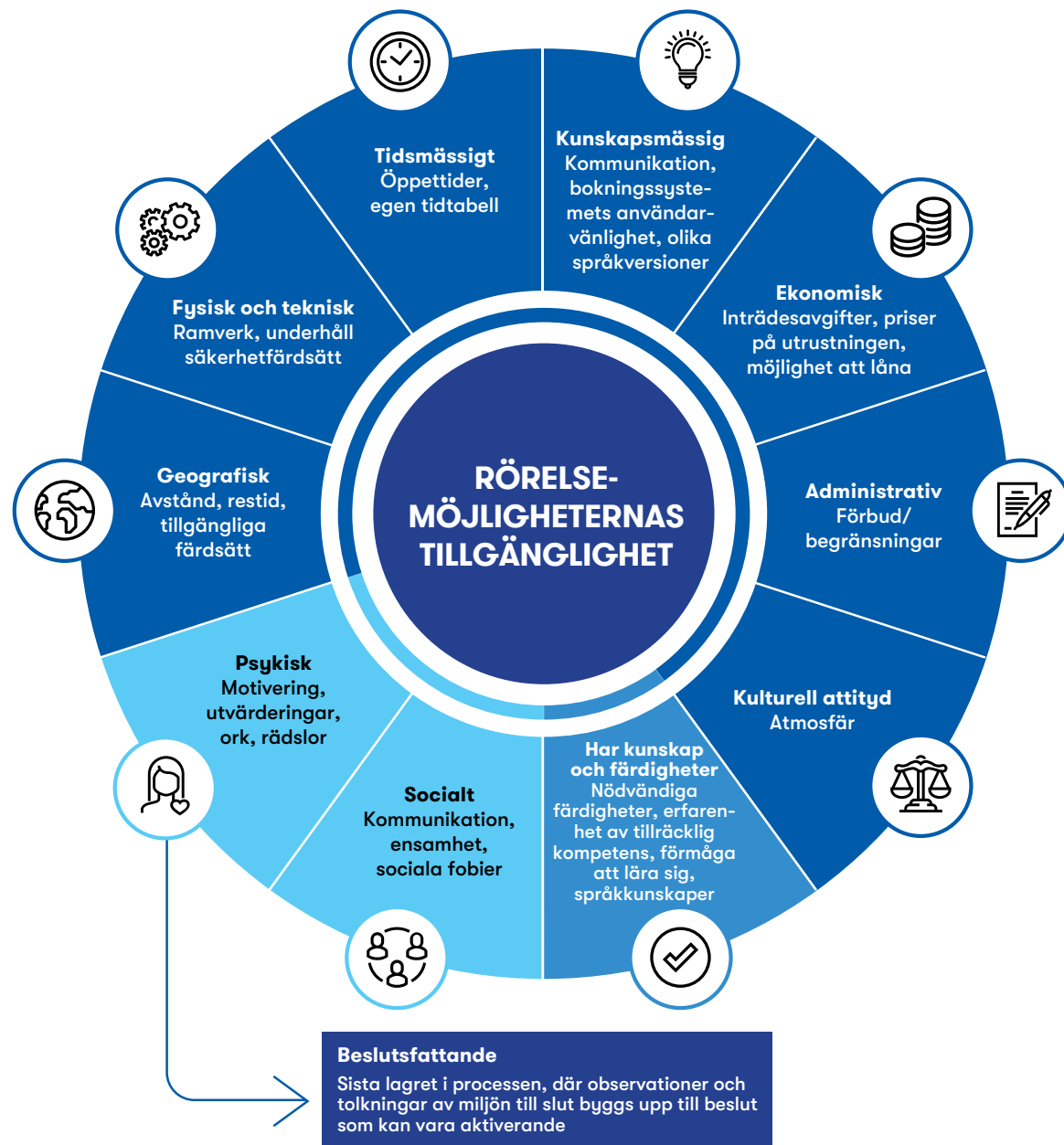

Bild 5. Tillgänglighetens dimensioner för idrottsplatser och miljöer, tillänpad. (Muukkonen et al. 2022.)

GEOGRAFISK TILLGÄNGLIGHET

Vandas plan för idrottsanläggningar för åren 2009–2025 baseras på tanken om en servicekedja för idrott och Kimmo Suomis (1998) livsmiljöteori, enligt vilken livsmiljöerna uppstår på basis av de idrottsanläggningar som invånarna använder och deras användningsavstånd. **Närservice** som ligger närmast invånarna och deras hem. **Områdesvisa, stadsbaserade och regionala tjänster** förutsätter ett större befolkningsunderlag än närservice och ligger i allmänhet längre bort från invånarnas hem. Detta perspektiv kan utnyttjas när man granskar idrottsanläggningarnas tillgänglighet. Kommuninvånare som bor i olika bostadsområden och storområden ska få njuta av så mångsidiga näridrottstjänster som möjligt som stöder till exempel barns och ungas motionsvanor. På sidan 8, på bild 3, bildar triangelns nedre del motionsmiljöer och -anläggningar med låg tröskel, varav största delen bör vara närservice eller regionala tjänster som kan nås av så många användargrupper som möjligt.

Enligt Vanda stads utredning (WSP Finland Oy, Tillgänglighet till fots till närservice i Vanda) förblir **promenadens attraktionskraft relativt hög upp till cirka 15 minuter (1 150 m)**, vilket ger ett riktmärke för tillgängligheten inom idrottens närservice.

När man granskar idrottsförhållandena är det viktigt att beakta den geografiska tillgängligheten, det vill säga hur snabbt och enkelt man kommer till idrottsanläggningen med olika färdmedel. Detta perspektiv är väsentligt, men Muukkonen et al. (2022, 21) konstaterar att det som ett upplevt hinder är mer sannolikt att det betonas i glesbygder än i tätbefolkade städer.

FYSISK OCH TEKNISK TILLGÄNGLIGHET

Fysisk och teknisk tillgänglighet är tydliga jämställdhetsfaktorer som för närvarande beaktas i allt högre grad vid planering av förhållanden och tjänster. Med fysisk tillgänglighet hänvisas oftast till tillgänglighet, där möjligheterna att delta i motion och idrott har beaktats med tanke på olika funktionsförmågor.

Fysisk tillgänglighet innefattar också fysisk säkerhet, det vill säga att miljön eller utrustningen inte medför en fysisk risk för användarna. Med teknisk tillgänglighet avses tekniska lösningar som garanterar förhållandet och tillgång till utrustning som hänför sig till användningen av dem för alla med tanke på kunskap och förmågor. Användningen av boknings-system bör inte heller kräva att användarna har särskild teknisk kompetens. (Muukkonen et al. 2022, 21.)

För att tillgängligheten ska beaktas vid byggande, planering och utveckling av förhållandena krävs sakkunskap inom området. Även om man i dag tar

bättre hänsyn till denna aspekt, måste man även i fortsättningen fästa uppmärksamhet vid hur den förverkligas för att idrottsanläggningarna ska vara tillgängliga för så många som möjligt. I statens idrottsråds riktgivande dokument för byggande av idrottsanläggningar (2023, 9) nämns att projekten ska främja bland annat jämställdhet, likabehandling och tillgänglighet inom idrott och toppidrott.

ÖVRIGA DIMENSIONER AV TILLGÄNGLIGHET

De ovan nämnda dimensionerna är sådana som i vissa skeden av planeringen kan beaktas i fråga om konstruktioner, tekniska lösningar och läge, men även andra dimensioner av tillgängligheten till rörlighets-möjligheterna ska beaktas. Genomförandet av dessa beror dock mer på produktionen, utvecklingen och beslutsfattandet i fråga om servicen än på struktu- rerna eller placeringen.

Till exempel är bristen på information en av de vanligaste faktorerna som minskar eller hindrar fysisk aktivitet. Informationen om motions- och idrottsmöjligheter bör vara objektivt tillgänglig och subjektivt förståelig. I synnerhet upplever personer som har ett annat modersmål än finska eller svenska att tillgången till information är en begränsande faktor. (Muukkonen et al. 2022, 22.)

Användarnas utgångspunkter definierar vilka dimensioner som kan påverka individens beslut om rörlighet genom att utveckla dem. För att beaktande av dimensioner ska kunna genomföras i praktiken krävs samarbete, kompetens och kontrolltagande över dimensionerna mellan flera olika aktörer, för att dessa ska bli en del av utredningen och utvecklingen av funktionerna.

NULÄGET FÖR MOTIONS- OCH IDROTTSFÖRHÅLLANDENA

Vandas motions- och idrottsförhållanden i Ijuset av siffror

Uppgifterna har hämtats från databasen Lipas för de idrotts-anläggningar som är i bruk hösten 2025.

Observera att aktuell information om privata idrottsanläggningar inte finns tillgänglig.

FÖRHÅLLANDEN FÖR INOMHUSMOTION OCH -IDROTT		FÖRHÅLLANDEN FÖR UTMOMHUSMOTION OCH -IDROTT	
IDROTTSSALAR/-LOKALER	TOTALT 208	Skidspår	cirka 300 km
Gym, styrketräningsal, motionscenter	72 st. (varav 44 privata)	Upplysta motionsspår	cirka 35 km
Kampsportshallar	11st.	Naturstig, promenaväg/friluftsled, utflyktsled	16 st. (ca 70 km)
Gymnastiksal	114 st. (varav 3 privata)	Cykelvägar	12 st. (ca 200 km)
Gymnastiksal/hall/lokal	4 st.	Mountainbikaled	1 st. (ca 3 km, upprätthålls av förening)
Dans-/gruppgymnastiksal	7 st. (varav 1 privat)	Motions- och idrottsparker	12 st.
		Näridrottsanläggningar	46 st.
		Anläggningar för utomhusidrott	77 st.
		Frisbeegolfbanor	5 st.
		Skateboard-/rullskridskopark	15 st.
IDROTTSHALLAR	TOTALT 37	Fräddrottsplaner	3 st.
Liikuntahallit	5 st. (varav 1 privat)	Fotbollsstadium	1 st.
Tennishallit	3 st. (varav 2 privata)	Konstis/skridskobanor	6 st. / 62 st.
Squash-hallit	1 st.	Sand-/konstgräsplaner	59 st. (4 st. ägs av föreningen)
Sulkapallohallit	3 st. (varav 2 privata)	Gräsplaner	18 st.
Salibandyhallit	2 st. (båda privata)	Stenask-/sandplaner	96 st.
Padel-hallit	5 st. (alla privata)	Tennisplaner	37 st. (varav 8 privata)
Jalkapallohallit	5 st. (1 privat, 1 föreningsdriven)	Beachvolleybollplaner	14 st. (1 upprätthållen av förening)
Uimahallit	5 st.	Basketbollplaner	40 st.
Jäähallit	4 kpl	Badstränder/-platser/vinterbadställen	2 st./4 st./2 st.

DÅLIGT RESULTAT

- Antalet motions- och idrottsplatser totalt
- Isidrottsområden
- Vattenmotionslokaler, bassängarea m²

UTRYMME FÖR FÖRBÄTTRING

- Gym
- Gymnastiksalar
- Friluftsleder

BRA RESULTAT

- Bollplaner
- Kommunens motions- och idrottsparker, näridrottsanläggningar och utomhusmotionsparker

Bild 6. Antalet motions- och idrottsplatser i relation till befolkningsantalet, per 1 000 invånare (TEA-viisari 2024).

ANTALET MOTIONS- OCH IDROTTSPLATSER I RELATION TILL BEFOLKNINGSANTALET

I det nationella referensdatasystemet för främjande av hälsa (THL, TEA-viisari) har man granskat antalet olika idrottsanläggningar i förhållande till invånarantalet utgående från databasen Lipas. I en jämförelse som baserar sig på 2024 års siffror fick Vanda resultat enligt bild 6. De starkaste delområdena är antalet bollplaner samt idrottsparker/näridrottsplatser/utomhusmotionsparker i förhållande till befolkningmängden. I synnerhet i fråga om det totala antalet vattenmotionslokaler, isidrottsområden och idrottsanläggningar hamnar Vanda däremot under det nationella genomsnittet.

Också i servicejämförelsen mellan de sex största städerna (Helsingfors, Esbo, Vanda, Tammerfors, Åbo och Uleåborg) granskas antalet motions- och idrottsförhållanden. Vanda fick goda resultat på många delområden i jämförelsen, men det finns skäl att förhålla sig med försiktighet till resultatens tillförlitlighet och jämförbarhet, eftersom olika städer har olika praxis för att registrera uppgifterna i systemet Lipas. Dessutom bör man beakta att siffrorna inte ger någon bild av kvaliteten på förhållandena. Till exempel i Vanda är det totala antalet spelplaner högt, men det finns relativt sett färre spelplaner med konstgräs än i andra stora kommuner. I fråga om simhallarnas totala vattenareal samt i fråga om vattenarealen per invånare är Vanda dock den svagaste i jämförelsen mellan de sex största städerna.

Resultat av invånarenkäterna

ENKÄT OM MOTIONS- OCH HÄLSOVANOR HOS DEN VUXNA BEFOLKNINGEN

Enkäten om motions- och hälsovanor för myndiga invånare genomfördes i början av år 2023 och enkäten besvarades av 1 307 respondenter. Enkäten genomfördes av North Sport Consulting Oy. I enkäten utreddes bland annat hur nöjda man är med de lokala motionstjänsterna och -förhållandena. Nedan presenteras centrala resultat om de styrkor och utvecklingsobjekt som kommuninvånarna upplever inom idrottstjänsterna.

Styrkor:

- Över 80 procent av respondenterna var mycket eller ganska nöjda med **möjligheterna till motion** i naturen (utomhusområden och friluftsleder, badstränder, skogar och vattendrag m.m.) samt **gång- och cykelvägar**.
- Av respondenterna var 63 procent ganska eller mycket nöjda med **näridrottsanläggningar** (utomhusgym, fritt tillgängliga bollspelplaner, frisbeegolfbanor, skolgårdar m.m.).
- Av respondenterna ger 64 procent en berömlig eller god **helhetsbedömning av idrottstjänsterna och -förhållandena i Vanda**.

Utvecklingsobjekt:

- **Kommunikation och informationsverksamhet** med anknytning till motions- och idrottstjänster (webbplatser, sociala medier osv.) orsakade mest missnöje ▶ 31 % av respondenterna var ganska eller mycket missnöjda.
- Av respondenterna var 24 procent ganska eller mycket missnöjda med **simhallarna**.
- Nästan 60 procent av respondenterna kunde inte alls bedöma de gym som kommunen upprätthåller eller de idrottstjänster som kommunen producerar (ledd motion, tillämpad motion m.m.)

Vandabornas idéer för att utveckla idrottstjänsterna

Genom enkäten inkom 737 individuella utvecklingsförslag. Största delen av de öppna svaren gäller förhållande för fri rörelse och självständig motion och idrott. Bifogat finns exempel på invånarnas önskemål gällande motion- och idrottsanläggningar och idrottsmiljöer.

”Fler ställen man bara kan gå och leka utan att ha någon specifik hobby.”

”Utvidgning av utomhusgym och förbättring av kvaliteten på dem”

”Fler näridrottsplaner där man kan spela bollspel, såsom bandy, fotboll och basketboll.”

”En vintermotionsplats inom friidrott inomhus.”

”Ordning på frisbeegolfbanor!”

”Cykelvägarnas skick, rutternas smidighet och skyltarnas tydlighet, utrymme för utveckling tillsammans med hela huvudstadsregionen.”

”Fler intressanta friluftslivs- och stadsleder. Med andra ord färdiga slingor, som är väl märkta och lätta att gå. Slingan kan innehålla till exempel natur- eller kulturinformation på nätet (eller som skyltar på plats).”

”Simhallarna är ganska fulla, så det är inte trevligt att besöka dem. Friluftsbad i närheten av Dickursby.”

”Fler bänkar för personer med rörelsehinder utmed gångvägar.”

”I Vanda finns dåligt markerade och dåligt skötta mountainbikeleder jämfört med de stora grannkommunerna.”

Invånarbarometern

I Vandas invånarbarometer har ett av fokusområdena varit invånarnas tillfredsställelse med tillgängligheten till idrottstjänsterna. Invånarbarometern kartlägger invånarnöjdheten och genomfördes senast 2024. Enkäten besvarades av totalt 635 myndiga personer.

Styrkor och utvecklingspunkter beträffande idrottstjänsternas tillgänglighet

- Av respondenterna var 60 procent nöjda eller ganska nöjda med idrottstjänsterna inom bostadsområdet.
- **o Mest nöjda är invånarna i Aviapolis och Dickursby stadsområden, de mest missnöjda i Kivistö.**
- **Tillgängligheten till rekreations- och friluftsområden i bostadsområdet upplevs i genomsnitt vara god. När det gäller byggda idrottsanläggningar upplever 19 procent av respondenterna att anläggningarna är dåligt eller ganska dåligt tillgängliga.**
- **Bäst tillgängliga byggda idrottsanläggningarna upplevs finnas i Håkansböle (80 %), sämst i Kivistö (61 %) och Björkby (64 %).**

Bedömning av nuläget i form av SWOT-granskning

Nuläget för idrottsförhållandena bedömdes genom SWOT-granskningen i separata verkstäder, som riktades till personalen inom serviceområdet för motion och idrott och till idrottsföreningsaktörer.

PERSONAL

Personalens perspektiv kartlades vid två verkstäder:

1. **Utvidgad ledningsgrupp för serviceområdet för motion och idrott 11/2024.**
2. **Verkstad för anställda vid enheterna Användning och underhåll av idrottsanläggningar samt Kundtjänst och planering 3/2025.**

I tabellen har man sammanställt resultaten av dessa verkstäder.

STYRKOR OCH MÖJLIGHETER

Personalens perspektiv på styrkor och möjligheter beträffande nuläget för förhållandena.

FÖRHÅLLANDEN FÖR SJÄLVSTÄNDIG MOTION	FÖRHÅLLANDEN FÖR FÖRENINGSVERKSAMHET OCH TÄVLINGSIDROTT	FÖRHÅLLANDEARBETETS FÖRUTSÄTTNINGAR OCH VERKSAMHETSMODELLER
<ul style="list-style-type: none">• Ett omfattande och väl underhållet spår- och motionsbanenätverk erbjuder möjligheter för både kommuninvånare och mångsidiga tävlingsförhållanden.• Ett omfattande och utvecklande nätverk av näridrottsanläggningar: tanken om näridrottsanläggningar (inkl. motionsparker, idrottsparker, skol- och daghemsgårdar).• I daghemmens och skolornas mindre gymnastiksalor samt i skyddsrummens idrottslokaler finns ännu outnyttjad kapacitet, särskilt under veckosluten.	<ul style="list-style-type: none">• En del av förhållandena uppfyller internationella krav, till exempel Myrbacka fotbollsstadion.• Läktarkapacitet och evenemangsarena på Vantaan Energia Areena.• Myrbacka idrottsparks helhet.• Dickursby ishall, ishall på Mestis-nivå + anpassningsbarhet till annan verksamhet.• Träningförhållandena i simhallarna är rimliga, även parallelträning möjlig i flera hallar.• En positiv inställning till införlivning av nya grenar – förhållanden skapas och utvecklas.• Positiv inställning till att bygga upp föreningarnas egna förhållanden.• Föreningsprissättning i lokaler som förvaltas av staden, avgifter till föreningarna måttliga.• Utveckling av nätverket av idrottsanläggningar.• Evenemang och kommunikation med föreningar.	<ul style="list-style-type: none">• Personalens kompetens, delaktiggörande, yrkesexpertis och engagemang.• Idrottsanläggningarnas mångsidighet möjliggör ordnande av olika idrotts- och kulturevenemang.• För att utveckla idrottsförhållandena hörs flera instanser, samarbete med den privata och den tredje sektorn.• Idrottstjänsterna deltar i större utsträckning än tidigare i utvecklingen av förhållandena till exempel i skolor och daghem.

SVAGHETER OCH RISKER

Personalens perspektiv på svagheter och risker beträffande nuläget för förhållandena..

FÖRHÅLLANDEN FÖR SJÄLVSTÄNDIG MOTION	FÖRHÅLLANDEN FÖR FÖRENINGSVERKSAMHET OCH TÄVLINGSIDROTT	FÖRHÅLLANDEARBETETS FÖRUTSÄTTNINGAR OCH VERKSAMHETSMODELLER
<ul style="list-style-type: none">• En del av idrottsfastigheterna är i slutet av sin livscykel. Anhopningen av renoveringsskuld hotar förutsättningarna för såväl motion på egen hand som tävlingsidrott.• I en stor stad varierar tillgängligheten till idrottsanläggningar, till exempel näridrottsplatser.• I takt med att ekonomin stramas åt skapar resurstrenden och prioriteringen -> ett ekorrhjul där man prioriterar storområdenas huvudobjekt och risken är att mindre områden hamnar utanför.• Avsaknad av öppna lokaler för inomhusidrott som lämpar sig för självständig motion.• Vägvisare och skyltar utmed lederna är delvis bristfälliga.• Bristfälliga förhållanden för mountainbiking.	<ul style="list-style-type: none">• Bristande isareal i ishallar i förhållande till befolkningens mängd och antalet utövare.• I nuläget bristen på vattenareal, när Elmo blir klar förbättras situationen för simhallarna.• Bristen på lokaler för inomhusmotion -> regionalt tryck.• Låg utnyttjandegrad av naturgräsplaner.• Simhallarnas läktarkapacitet ur tävlingsidrottens perspektiv.• Stadens förhållanden motsvarar ofta inte föreningarnas tillväxtmål – betydelsen av föreningarnas egen aktivitet med tanke på utvecklingen av förhållandena.• Avbokningar som studentskrivningarna medför.	<ul style="list-style-type: none">• Det tväradministrativa samarbetet och den centraliserade expertisen om förhållandena bör stärkas ytterligare. I alla skeden av planeringen bör man ha med rätt experter, till exempel från serviceområdet för motion och idrott, för att behövliga perspektiv ska kunna beaktas.• Stadens interna samordning vid anordnande av evenemang (t.ex. lokalbokningsteam, underhållsenhet, kommunikation, evenemangsproducent).• Tillräckligt med kunnig fältpersonal i framtiden ► För att underhållet även i fortsättningen ska vara på en hög nivå, ska personalen systematiskt erbjudas möjligheter till lärande och utbildning.• Befolkningstillväxten ökar trycket på att utveckla idrottsförhållandena och utmanar investeringsanslagens tillräcklighet.• Allmän informering vid idrottsanläggningar och kommunikation om idrottsanläggningar.

IDROTTSFÖRENINGAR

I föreningsforumet 4/2025 ordnades en verkstad där idrottsföreningarnas representanter utvärderade det nuvarande nätverket av idrottsanläggningar med tanke på framtiden för och utvecklingen av sin egen gren. I verkstaden deltog representanter från 18 föreningar och följande grengrupper medverkade: bollsport (fotboll, basket, innebandy, handboll, volleyboll), friidrott, simning, landhockey, gymnastik, dans, skidåkning, isssporter (ishockey, konståkning). I följande tabell har man samlat de styrkor och utvecklingsbehov som har framkommit i verkstadsarbetet med tanke på motions- och idrottsförhållandena.

Idrottsföreningarnas syn på nuläget för föreningsverksamhetens och tävlingsidrottens förhållanden

STYRKOR OCH MÖJLIGHETER	SVAGHETER OCH RISKER
<ul style="list-style-type: none">• Flera av de nuvarande förutsättningarna stöder utövande och tävlingsverksamhet inom olika grenar. Positiva lyft:<ul style="list-style-type: none">• Lokaler för inomhusidrott: Vantaan Energia Areena, Tavastebym idrottshall, Lumo (tillgänglighet), Dickursby idrottshus, Myrbacka idrottshus.• Friidrottens idrottsplatskapacitet är tillräcklig med tanke på utövat under sommarsäsongen.• Längdspårnätet är omfattande och väl underhållet (Håkansböle, Petikko). Obs! Skideevenemang som ordnas i Vanda vs. övriga Finland!• Sommarförhållandena för fotboll är goda.• Dickursby Areena möjliggör nationella och internationella evenemang och tävlingar.• Mårtensdal simhall lämpar sig för undervisning av små barn.• Förhållanden för utomhus.• Byggnad av nya idrottshallar och översyn över deras utveckling.• Planer för utvidgning och ombyggnad av nuvarande förhållanden: Myrbacka simhall, Dickursby Areena (möjliggör stora evenemang.	<ul style="list-style-type: none">• I praxis för användning och bokning av lokaler krävs utveckling till exempel beträffande möjliggörande av effektiv användning, uppföljning av användningsgraden, turfördelning, praxis för avbokning av turer.• Tillräckliga förhållanden och ändamålsenlighet begränsar föreningarnas tillväxt, negativ inverkan på antalet utövare.• Skolornas, läroanstalternas och daghemmens lokaler planeras inte alltid med beaktande av användning på fritiden.• Trafikanslutningar till hallarna.• Hallavgifter, ökning av förhållandenas avgifter.• Risker med att bygga egna förhållanden.• Brist på parallella lokaler: gym, övriga lokaler, omklädningsrum, toaletter, läktare.• Användning av idrottsanläggningar för annat än motionsbruk, till exempel studentskrivningar, festivaler, andra evenemang -> alternativa lokaler finns inte.• Förhållandena räcker endast till en viss nivå vid anordnande av tävlingar.• Beroende på gren brist på förhållanden för sommar- eller vinterträning.• Beaktande av tillgänglighet ur såväl hobbyutövarens som vårdnadshavarens och publikens synvinkel.

Sammanfattning av nuläget

I sammanfattningen av nuläget har man samlat de centrala styrkorna och utvecklingsbehoven i anslutning till idrottsförhållandena i Vanda, vilka har upprepats i de olika målgruppernas bedömningar av nuläget samt i de nationella jämförelserna och mätarna.

STYRKOR OCH MÖJLIGHETER

- Ett omfattande och väl underhållet spår- och motionsbanenätverk. Erbjuder möjligheter för både kommuninvånare och mångsidiga tävlingsförhållanden.
- En del av förhållandena uppfyller internationella krav, till exempel Myrbacka fotbollsstadion.
- Läktarkapacitet och evenemangsarena på Vantaan Energia Areena.
- Myrbacka idrottsparkers helhet.
- Dickursby ishall, ishall på Mestis-nivå + anpassningsbarhet till annan verksamhet.
- Utveckling av nätverket av idrottsanläggningar och syn på den närmaste framtiden.
- Utnyttja den fulla potentialen hos vissa förhållanden: daghemmens salar, skyddsrum, lediga veckoslutsturer.

SVAGHETER OCH RISKER

- Anhopningen av renoveringsskuld hotar förutsättningarna för såväl motion på egen hand som tävlingsidrott.
- Bristen på is- och vattenareal i relation till befolkningen.
- Bristen på lokaler för inomhusmotion → regionalt tryck.
- Förhållandena räcker endast till en viss nivå, till exempel vid anordnande av tävlingar.
- Vid byggande av nya lokaler bättre beaktande av kvällsanvändningen, inklusive daghem.
- Avbokningar som studentskrivningarna medför.
- I takt med att ekonomin stramas åt skapar resurstrenden och prioriteringen → ett ekorrhjul där man prioriterar storområdenas huvudobjekt och mindre planer/områden hamnar utanför.
- Befolkningstillväxten ökar trycket på att utveckla idrottsförhållandena och utmanar investeringsanslagens tillräcklighet.
- Avsaknad av öppna lokaler för inomhusidrott som lämpar sig för självständig motion.
- Det tväradministrativa samarbetet och den centraliserade expertisen om förhållandena bör stärkas ytterligare. Brister kan leda till att viktiga synvinklar förbises inom behovsutredningar, projektplanering, planläggning m.m. I alla skeden av planeringen bör man ha med rätt experter, till exempel från serviceområdet för motion och idrott, för att behövliga perspektiv ska kunna beaktas.

MÅL OCH ÅTGÄRDER 2026-2035

SIMHALLAR

IDROTTSPARKER

LOKALER FÖR INOMHUSIDROTT

UTOMHUSPLANER

FÖRHÅLLANDEN FÖR SJÄLVSTÄNDIG IDROTT

STÖDJANDE ÅTGÄRDER

SIMHALLAR

PROJEKT	MÅLTIDTABELL
<p>Nya objekt:</p> <ul style="list-style-type: none">• Byggande av Elmo simhall pågår och planeras bli färdig sommaren 2027.• I anslutning till Elmo simhall planeras senare ett friluftsbad.• Planeringen av en ny simhall som betjänar Kivistö och Aviapolis storområden inleds.	2024–2027
<p>Reparations- och utbyggnadsbehov för nuvarande simhallar:</p> <ul style="list-style-type: none">• Grundreovering och utbyggnad av Myrbacka simhall. I projektet grunrenoveras omklädnings- och bassängutrymmena i simhallen, de bassängtekniska utrymmena samt ventilationsmaskinrummet. Serviceutbudet utökas med nya bassänger.• Planeringen av en grundreovering och utvidgning av Dickursby simhall inleds under planperioden. Grundreoveringen gäller bassängutrymmena och vid utvidgningen utökas bassängarealen: undervisnings- och varmvattenbassänger.	2027–2029
<p>Andra åtgärder</p> <ul style="list-style-type: none">• Uppdatering av simhallsutredningen.• Korso simhall stängs när Elmo simhall blir färdig.	

IDROTTPARKER

Nätverket av idrottsparker utvecklas i Dickursby, Elmo och Kivistö. Utvecklingen av Dickursby idrottspark fortsätter, Elmo idrottspark byggs och Kivistö idrottspark planeras.

PROJEKT	MÅLTIDTABELL
<p>Utveckling av Dickursby idrottspark:</p> <ul style="list-style-type: none">• Byggande av en permanent fotbollshall (ersätter den nuvarande övertryckshallen).• Täckt läktarutrymme samt nya omklädningsrum och servicelokaler.• Ändring av naturliga gräsplaner till konstgräsplaner.• Byggande av näridrottsplatser.• Takreovering av Dickursby Areena.• Utbyggnad av Dickursby Areena.• Grundreovering och utbyggnad av Dickursby simhall.• Planering av Dickursby idrottshall	<p>2028</p> <p>2029–2030</p> <p>2026–2027</p>
<p>Byggande av Elmo idrottspark:</p> <ul style="list-style-type: none">• Byggande av Elmo simhall.• Planering av friluftsbadet.• Byggande av Elmo ishall (2 isbanor) som privat projekt.• Dessutom byggs det i området i enlighet med generalplanen bland annat en konstis- och servicebyggnad, fotbollsplaner, små spelplaner samt en familjepark.	<p>2024–2027</p>
<p>Planering av Kivistö idrottspark:</p> <ul style="list-style-type: none">• Planeringen inleds med beredning av detaljplanen och utarbetande av generalplanen för idrottsparken.	

LOKALER FÖR INOMHUSIDROTT

PROJEKT	MÅLTIDTABELL
<p>Idrottshallar: Idrottshallsnätverket utvecklas i enlighet med de utvecklingsobjekt som lyfts fram i idrottshallsutredningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Byggande av Alkärrs motionshall ▶ Korson koulus salar tas ur bruk. • Varia Myrbackas lokaler rivs ▶ Istället byggs nya Bäckhagens enhetsskola och idrottshall. • Byggande av idrottshall för Muuran yhtenäiskoulu. • Fortsättningen av Sanomala idrottshall måste utredas. • Nya idrottshallar planeras i Håkansböle, Dickursby, nordöstra Vanda och Käinbybacken. 	<p>2027</p> <p>2026 2028</p> <p>2029</p>
<p>Skolornas gymnastiksal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Byggande av Aviapolis gymnasiums idrottshall. • För planperioden planeras flera grundrenoveringsprojekt som påverkar användningen av skolornas gymnastiksal. I samband med grundrenoveringen ska man i ett tidigt skede bedöma hur ändringarna påverkar användningen utanför skoltiden. 	<p>2027</p>
<p>Andra lokaler för inomhusidrott:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grundrenovering av Råby tenniscenter. • Myrbackahallens takrenovering. • Renovering av golvet i idrottshallen i Myrbacka idrottshus. 	<p>2026–2027</p> <p>2027–2029</p>

LOKALER FÖR INOMHUSIDROTT

PROJEKT	MÅLTIDTABELL
<p>Ishallar:</p> <p>Ishallsnätverket utvecklas under planperioden i enlighet med de utvecklingsobjekt som lyfts fram i idrottshallsutredningen.</p>	
<p>Nya hallar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I nuläget finns det ett underskott på fyra (4) isbanor i förhållande till efterfrågans potential. • För att bemöta underskottet på iskapacitet har det föreslagits att ishallarna ska genomföras som privata projekt först i Elmo (två isbanor) och därefter i Aviapolis (två isbanor). • På längre sikt är det med tanke på markanvändningen nödvändigt att bereda sig på att öka antalet isbanorna med flera banor och sträva efter att närma sig det nationella genomsnittet 1 isbana/25 000 invånare. 	
<p>Reparations- och utbyggnadsbehov för nuvarande ishallar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Takreovering av Dickursby Areena. • Utbyggnad av Dickursby Areena. • I Myrbacka ishall och träningsishall samt Dickursby träningshall genomförs nödvändiga reparationer för att den nuvarande iskapaciteten ska förbli i bruksskick. 	<p>2026–2027</p>

UTOMHUSPLANER

PROJEKT

MÅLTIDTABELL

Konstisbanor:

Nätverket av konstisbanor utvecklas så att varje storumråde har en stor konstisbana.

- Grundrening av Mårtensdals stora konstisbana och konstiscontainer.
- Övriga konstisbanor byggs i Elmo samt i Dickursby och Aviapolis storumråden.

2027

Konstgräsplaner:

- I samband med nya konstgräsplanprojekt bedöms behovet av värme- och kylreserveringar på planerna
- Byggande av Aerola idrottsplan.
- Byggande av idrottsplan för Muuran koulu.
- Byggande av idrottsplan för Bäckhagens skola.

2026

2028

2029

Friidrottsplaner:

- Förnyelse av beläggningen på Sandkulla friidrottsplan.

2027

Andra åtgärder:

- Implementeringen av LED-belysning slutförs på alla utomhusplaner.

FÖRHÅLLANDEN FÖR SJÄLVSTÄNDIG IDROTT

<p>Utveckling av gårdar i daghem, skolor och läroanstalter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Daghemmens och skolornas gårdsområden är viktiga motionsmiljöer i vardagen för barn, unga och barnfamiljer. Att utveckla gårdarna så att de inspirerar till motion är ett fungerande sätt att öka den fysiska aktiviteten under daghems- och skoldagen samt på fritiden. • I utvecklingen av gårdarna betonas förbättring av motionsförutsättningarna genom att göra gårdarna mer naturenliga. • I samband med grundrenoverings-/förbättringsprojekt för daghems-, skol- och läroanstaltsfastigheter förnyas alltid också gården. • Gårdarna för minst 2 skolor och 2 daghem grundrenoveras och dessutom genomförs mindre renoveringsprojekt årligen.
<p>Utveckling av kvartersplankonceptet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Under planperioden utvecklas ett kvartersplankoncept som främjar uppkomsten av en fri spel- och lekkultur samt stöder utvecklingen av en fysiskt aktiv livsstil. Med kvartersplaner avses närplaner som är lättillgängliga till fots och med cykel, och som är riktade och konceptualiserade speciellt för barn, unga och familjer. • Under planperioden väljs 10–12 pilotobjekt med beaktande av den regionala balansen och tillgängligheten. • Objekt som lämpar sig som kvartersplaner har kartlagts med tanke på tillgängligheten tillsammans med trafikplaneringen för serviceområdet Gator och parker. • Som vägledande dimensioneringsprincip har man fastställt en kvartersplan per 10 000 invånare. • Under planperioden utarbetas en enhetlig konceptbeskrivning och anvisningar för planeringen och genomförandet av planerna. I beskrivningen fastställs de grundläggande principerna för kvartersplaner: planens storlek, funktioner, utrustningsnivå.
<p>Uppdatering och komplettering av utrustning i utomhusgym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nätverket av utomhusgym i Vanda är relativt stort och salarna finns förutom på grönområden även på skolgårdar och i idrottsparker. • Under de kommande åren kommer utvecklingsbehoven särskilt att inriktas på att uppdatera och komplettera utrustningen i de nuvarande utomhusgymsmen. Dessutom granskas nätverkets regionala skuggområden och eventuella nya placeringsplatser utreds. • Under planperioden utreds möjligheten att placera utomhusträningsredskap i anslutning till lekparkerna för att stödja föräldrarnas och barnens gemensamma motion. • Som vägledande dimensioneringsprincip för utomhusgym har man fastställt ett utomhusgym per 5 000 invånare.
<p>Utveckling av utbudet av fria motionsturer inomhus för motion på eget initiativ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Under planperioden främjas ett bredare utbud av fria motionslokaler inomhus för självständig användning. Särskilt i mindre inomhuslokaler finns outnyttjad kapacitet. • För närvarande ordnas det fria turer för allmänheten i ishallarna och under skolornas lov även på andra idrottsanläggningar. I fortsättningen utreds möjligheten att utvidga fria turer också utanför semesterperioderna. • Dessutom utreds möjligheterna att utveckla mer permanenta lösningar för självständig inomhusmotion.

FÖRHÅLLANDEN FÖR SJÄLVSTÄNDIG IDROTT

<p>Byggnad av näridrottsplatser lämpliga för familjemotion</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Målet är att bygga idrottsanläggningar med låg tröskel som gör det möjligt för föräldrar och små barn att röra på sig tillsammans eller separat samtidigt. Ett exempel på detta är det skidterrängen som planerats i Petikko. • Andra potentiella familjemotionsplatser är till exempel daghems- och skolgårdar, lekparker och kvartersplaner.
<p>Utveckling av skidförhållandena</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utvecklingen av skidförhållandena fortsätter i Håkansböle. Efter ibruktageandet av rullskidbanan och snöfabriken är nästa steg byggande av en evenemangs- och servicelokal.
<p>Petikko utomhusidrottscenter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Målet med utvecklingen av Petikko utomhusidrottscenter är att skapa ett mångsidigt rekreations- och idrottsområde året runt. • Områdets användning året runt utvecklas. Under vintersäsongen betjänar området som längdskidåkningsområde. • Friluftsledernas tillgänglighet förbättras i riktning mot Veckals, vilket gör det möjligt att från tågstationen i Veckals smidigt få tillgång till Petikkos friluftsleder.
<p>Utveckling av grönområden och friluftsleder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Grönområden och friluftsleder utvecklas i enlighet med de planer som utarbetats för dem (Servicenätplan för grönområden, Målplan för friluftsleder) i samarbete med stadens olika serviceområden, invånarna och lokala aktörer. • I servicenätplanen för grönområden fastställs riktlinjer för grönområdenas idrottstjänster: bland annat frisbeegolfbanor, näridrottsanläggningar, skateplatser, trappträningsplatser, utomhusgym, pulkabackar, badplatser. • Målplanen för friluftsleder styr utvecklingen av friluftsleder regionalt.
<p>Främjande av förhållanden för gång och cykling.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Förhållandena för gång och cykling främjas i enlighet med de planer som utarbetats för dem (utvecklingsprogrammet för cykeltrafik, programmet för främjande av gång) i samarbete med serviceområdet Gator och parker.

STÖDJANDE ÅTGÄRDER

Utveckling av kommunikationen med anknytning till förhållandearbetet	<ul style="list-style-type: none">• Det är viktigt att utveckla kommunikationen, eftersom bristen på information kan begränsa eller hindra rörligheten. Målet är att invånarna bättre ska veta var och hurdana idrottsanläggningar det finns i Vanda och hur de kan användas.• Information om idrottsanläggningar, deras öppettider och ankomst till dem ska vara lätt att hitta och aktuell. I kommunikationen utnyttjas mångsidigt olika kanaler, till exempel stadens webbplats och sociala medier. Vi kommunicerar också på idrottsanläggningarna.• Man berättar om idrottsanläggningarna på ett lättförståeligt sätt med hjälp av stadens kommunikationsspråk.
Tillägg av skyltar och aktiviteter som uppmuntrar till rörelse till idrottsanläggningar	<ul style="list-style-type: none">• Till utomhusidrottsanläggningarna läggs stimulanser som uppmuntrar till motion, såsom skyltar och anvisningar och testpunkter som gäller testning av den egna konditionen och som stöder mångsidig självständig rörelse.
Utvecklingen av lokalbokningstjänsten	<ul style="list-style-type: none">• Stadens lokalbokningstjänst utvecklas och bokningssystemet förnyas.• Syftet med reformen är att möjliggöra en smidig användning av stadens lokaler för olika kundgrupper samt att säkerställa tillgången till lokaler för stadens basverksamhet.• Målet är en enhetligare, mer lättanvänd och en så automatiserad servicehelhet som möjligt, genom vilken lokalerna kan utnyttjas effektivt.
Utveckling av idrottsanläggningarnas tillgänglighet	<ul style="list-style-type: none">• Idrottsanläggningarnas tillgänglighet främjas i enlighet med åtgärderna i utvecklingsplanen för anpassad motion.• Målet är att tillgänglighetsuppgifterna om idrottsanläggningarna ska vara uppdaterade och att informationen om dem ska förmedlas via flera kanaler. Vid planeringen av nya och grundrenoverade idrottsanläggningar stärks dessutom tillgänglighetens kvalitet och användarorienteringen.
Möjliggörande av privata partnerprojekt	<ul style="list-style-type: none">• De privata serviceleverantörernas idrottsanläggningar kompletterar stadens nätverk av idrottstjänster.• Staden möjliggör även i fortsättningen arrendeavtal för att stöda genomförandet av projekten.

Jyväskylän yliopisto. 2025. LIPAS – Liikuntapaikat.fi. Databas. Webbadress: <https://www.lipas.fi>

Idrottslagen 2015. 390/14.4.2015

Kuutoskaupunkien palveluverkko. 2024. Palvelut ja niiden käyttö. Hänvisad 10.10.2025. Finns att läsa på: <https://kuutoskaupunkiverkko.fi/liikuntapalvelut/palvelujarjestelma-kuvaus/>

Muukkonen, P., Ehnström, E., Hasanen, E., Hintsanen, L., Laakso, T., Nurmi, M., Pyykkönen, J., Salmi, L., Salmikangas, A-K., Simula, M., Virmasalo, I. och Vänttinen, L. 2022. Matkalla kohti liikunnan yhdenvertaisuutta- työkaluja monialaiseen liikuntasuunnitteluun. Avdelningen för geovetenskaper och geografi C22, Helsingfors universitet, Matematisk-naturvetenskapliga fakulteten.

Utbildnings- och kulturministeriet. 2017. Valtion roolin ja ohjauskeinojen selkeyttäminen suomalaisessa liikunta- ja urheilukulttuurissa. Utbildnings- och kulturministeriets publikationer 2017:40. Finns att läsa på: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/server/api/core/bitstreams/70e7f9b2-5434-4874-8dcf-b901fd6083a3/content>

Pyykkönen, Teijo. 2019. Maailman istuvin urheilukansa – ihmettelyä liikuntapolitiikan labyrintissä. Idrottsvetenskapliga Sällskapet i Finland Impulssi nr. 30. Finns att läsa på: https://www.lts.fi/media/lts_julkaisut/impulssit/impulssi_nro30_maailman_istuin_kansa_2019.pdf

SmartSport kehittämissuositukset. 2020. Askelmerkit olosuhdeloikkaan: ideaopas kunnan liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelman laadintaan. Smartsports publikationer 2020:2. Finns att läsa på: https://www.nsconsulting.fi/uploads/1/6/5/4/16543464/askelmerkit_olosuhdeloikkaan_-_strateginen_olosuhdetyo%CC%88_kunnissa_1.pdf

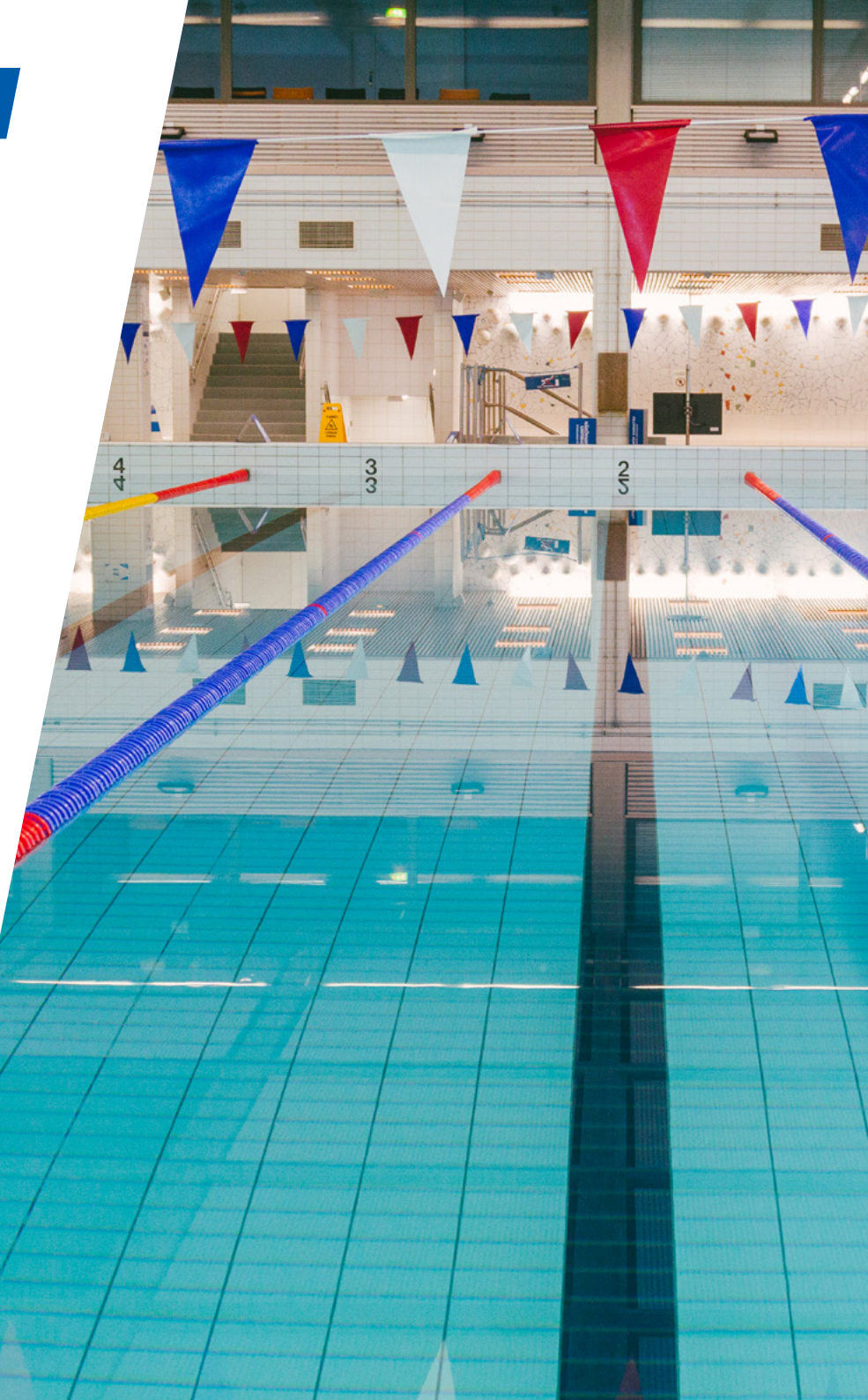
Finland, K. 1998. Liikunnan yhteissuunnittelumenetodi. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

THL 2024. TEA-viisari: Idrottsanläggningar Finns att läsa på: <https://teaviisari.fi/>

Statens idrottsråd. 2023. Dokumentet Liikuntapaikkarakentamisen suunta. Statens idrottsråds publikationer 2023:19. Finns att läsa på: <https://www.liikuntaneuvosto.fi/wp-content/uploads/2023/09/Liikuntapaikkarakentamisen-suunta-asiakirja.pdf>

Befolkningsscenarier 2050, Vanda stad. Finns att läsa på: <https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Yleiskaava%202020%20Vaestosten%202050.pdf>

WSP Finland Oy, ingen datering. Tillgänglighet till fots till närservice i Vanda (intern rapport). Vanda stad

BILAGA 1 PLANERINGSPERIODENS PROJEKT STOROMRÅDESVIS.

Aviapolis storområde

Anläggningar för inomhusidrott:

- Planering av en ny simhall som betjänar Kivistö och Aviapolis storområden
- Byggande av idrottshall för Muuran yhtenäiskoulu 2029
- Byggande av Aviapolis gymnasiums idrottshall 2027
- Byggande av Aviapolis ishall (2 isbanor) som privatprojekt

Anläggningar för utomhusidrott:

- Stor konstisplan inom Aviapolis storområde
- Byggande av Aerola idrottsplan 2026
- Byggande av idrottsplan för Muuran koulu 2028

Håkansböle storområde

Anläggningar för inomhusidrott:

- Ny motionshall i Håkansböle
- Grundrenovering av Råby tenniscenter

Anläggningar för utomhusidrott:

- Utvecklingen av skidförhållandena fortsätter i Håkansböle. Efter ibruktageandet av rullskidbanan och snöfabriken är nästa steg byggande av en evenemangs- och servicelokal.

Kivistö storområde

Anläggningar för inomhusidrott:

- Planeringen av en ny simhall som betjänar Kivistö och Aviapolis storområden inleds
- Ny motionshall i Käinbybacken

Anläggningar för utomhusidrott:

- Planeringen av Kivistö idrottspark inleds med beredning av detaljplanen och utarbetande av generalplanen för idrottsparken
- Utveckling av Petikko utomhusidrottscenter

Björkby storområde

Anläggningar för inomhusidrott:

- Elmo simhall planeras bli färdig sommaren 2027. I anslutning till simhallen planeras senare ett friluftsbad.
- Byggande av Elmo ishall (2 isbanor) som privat projekt

Anläggningar för utomhusidrott:

- På Elmo idrottsparkens område byggs i enlighet med generalplanen bland annat ett friluftsbad, en konstis- och servicebyggnad, fotbollsplaner, små spelplaner samt en familjepark.

Korso storområde

Anläggningar för inomhusidrott:

- Korso simhall stängs när Elmo simhall blir färdig
- Byggande av Alkärrs motionshall ► Korson koulus salar tas ur bruk 2027
- Ny motionshall i nordöstra Vanda

Myrbacka storområde

Anläggningar för inomhusidrott:

- Grundrenovering och utbyggnad av Myrbacka simhall 2027–2029
- Varia Myrbackas lokaler rivs 2026 ► Istället byggs nya Bäckhagens enhetsskola och idrottshall 2028
- Utredning om fortsättningen av Sanomala idrottshall
- Myrbackahallens takrenovering 2026–2027

- Renovering av golvet i idrottshallen i Myrbacka idrottshus 2027–2029
- I Myrbacka ishall och träningsishall genomförs nödvändiga reparationer för att den nuvarande iskapaciteten ska förbli i bruksskick

Anläggningar för utomhusidrott:

- Grundrenovering av Mårtensdals stora konstisbana och konstiscontainer 2027
- Byggande av idrottsplan för Bäckhagens skola 2029
- Utveckling av Petikko utomhusidrottscenter

Dickursby storområde

Anläggningar för inomhusidrott:

- Inledning av grundrenovering och utbyggnad av Dickursby simhall
- Byggande av en permanent fotbollshall i Dickursby idrottspark (ersätter den nuvarande övertryckshallen) 2028
- Ny idrottshall till Dickursby idrottspark
- Takrenovering av Dickursby Areena 2026–2027
- Utbyggnad av Dickursby Areena
- I Dickursby träningsishall genomförs nödvändiga reparationer för att den nuvarande iskapaciteten ska förbli i bruksskick

Anläggningar för utomhusidrott:

- Dickursby idrottsparkens täckta läktarutrymme samt nya omklädningsrum och servicelokaler 2029–2030
- Byggande av näridrottsplatser i Dickursby idrottspark
- Ändring av naturliga gräsplaner i Dickursby idrottspark till konstgräsplaner
- Stor konstisplan i Dickursby storområde
- Förnyelse av beläggningen på Sandkulla friidrottsplan 2027